

I SIKTE

NR 1 2010

Ny ledning i kåren!

Se sid 28

Medvetenhet / Awareness

Se sid 42-44

WRA Vad är det?

Se sid 45-47

**Detta och mycket mer
i årets första nummer.**

Medvetenhetsband

Awareness ribbons är korta bitar av band vikta till öglor (förekommer även pins, dekaler mm). Dessa används främst i västvärlden som ett sätt för bäraren att visa stöd för en sak eller fråga. Det är som störst i Nordamerika, Australien och Storbritannien.

En awareness ribbons betydelse definieras av dess färg. Det finns många grupper som antagit en viss färg som symbol för medvetenhet eller stöd för något särskilt, vilket har lett till att flera syften delar samma färg. Vissa syften representeras även av flera färger. Och uppgifterna kan skilja sig mellan olika länder.

Som exempel kan nämnas att rött eller teal (mörk turkos) ofta representerar drogmissbruk (rött band är annars till stöd för hiv/aids), medan lila eller vitt ofta står för Alzheimers sjukdom. I Sverige är det rosa bandet till stöd för bröstcancerforskningen och det ljusblå bandet för prostatacancerforskningen de vanligaste.

Det gula bandet nämndes först i en marschlåt sjungen av den amerikanska militären. År 1917 tog George Norton för första gången copyright på låten. Titeln var "Round her neck she wears a yellow ribbon".

Awareness ribbons fästs ofta på kläder eller knyts runt föremål, såsom bilantenner eller trädstammar. Konceptet med band på fordon blev i USA populärt bland en större allmänhet efter de gula bandmagneter som symboliserade stöd för de amerikanska utlandsstyrkorna ("Support Our Troops"). Banden har också i större utsträckning börjat användas vid sorg (jämför med sorgband).

Vad betyder färgerna på banden?

Gul

Stöd till trupperna utomlands, även MIA/POW (missing in action/prisoner of war), självmordsprevention, adoptivföräldrar, "amber alerts", blåscancer, ryggmärgsbråck, endometrios. Och en allmän symbol för hopp. Ett gult band med hjärta representerar de som lämnats kvar efter ett självmord.

Rosa

Bröstcancer, även biologiska föräldrar, barncancer (alternativt ljusblå)

Ljusgul

Ryggmärgsbråck

Röd

Kampen mot hiv och aids, men även för hjärtsjuk-

domar, stroke, missbruk, MADD, DARE, Epidermolysis bullosa, Reflex Sympathetic Dystrophy

Bourgogne

Hjärnaneurysm, kejsarsnitt (bärs upp och ner), huvudvärk, hemangioma, vaskulär missbildning, hospice vård, multipelt myelom, William syndrom, trombofili, Antiphospholipid Antibody syndrom och vuxna med funktionshinder

Lila

Bukspottkörtelcancer, testikelcancer, sköldkörtelcancer, våld i hemmet, ADD, Alzheimers, religiös tolerans, djurmisshandel, offren för 9/11, inklusive polis och brandkår, Crohns sjukdom och kolit, cystisk

fibros, lupus, leomyosarcoma, och fibromyalgi

Lavendel

Allmän cancer medvetenhet. Det kan också vara en symbol för epilepsi och Retts syndrom

Snäckfärgad

Ätstörningar och pulmonell hypertension

Blå

Rattonykterhet, barnmisshandel, Osteogenesis imperfecta (OI), offren för orkanen Katrina, dystoni, akut respiratory distress syndrome (ARDS), alopeci, utbildning, Epstein-Barr-virus, Save the Music, koloncancer (alternativt brun), kolorektal cancer (alternativt brun), och anti-tobak - i synnerhet mot passiv rökning, I Love Clean Air/ILCA Campaign

Mörkblå

Artrit, barnmisshandel förebyggande, brottsoffrets rättigheter, yttrandefrihet, vattenkvalitet och vattensäkerhet

Ljusblå

Cancer hos barn (alternativ färg: rosa), prostatacancer, trisomi 18, och sklerodermi

Turkos

Äggstockscancer, livmoderhalscancer och cancer i livmodern liksom sexuella övergrepp, polycystiskt ovariesyndrom, och tsunamioffren.

Grön

Barndomsdepression, försvunna barn, öppna register för adopterade, miljöhänsyn, njurcancer, vävnads-/organ donation, homeopati, arbetstagare och körsäkerhet. Även till stöd för demokrati i Iran.

Orange

Leukemi, hunger, kulturell mångfald, human behandling av djur, och skada sig själv medvetenhet

Vit

Oskuld, offer för terrorism, våld mot kvinnor, fred, rätten till liv, skelett cancer, adopterade och retinal blastoma

Pärl

Lungemfysem, lungcancer, mesoteliom och multipel skleros

Svart

Sorg, melanom och gängförebyggande

Brun

Anti-tobak, koloncancer (alternativt blå), kolorektal cancer (alternativt blå)

Grå

Diabetes, astma och hjärncancer

Silver

Barn med funktionshinder, Parkinsons sjukdom och psykiska sjukdomar som allvarlig depression, bipolär sjukdom, schizofreni och ångest.

Guld

Barncancer

Pussel

Autism

Spets

Osteoporos

Rosa&Blå

Missfall, dödfödda och spädbarnsdöd på grund av plötslig spädbarnsdöd eller andra orsaker

Regnbåge

Gay Pride och stöd till HBT-samhället och deras strävan efter lika rättigheter.

Röd/vit/blå

Patriotism och säkerhet

Röd/vit/röd

Leukemi och lymfom

Källor: Wikipedia, www.awarenessribbons.com och www.trinitylondon.com/awareness-ribbon-meanings.asp

Det här är Gula bandet

Gula Bandet har i hundratal år varit en symbol för att visa sitt stöd för de män och kvinnor som gör militär utlandstjänst. För Sveriges del handlar det om 100 000 svenskar sedan 1956.

Med kampanjen Gula Bandet kan du stötta de soldater som kommer hem.

Det gula bandet finns som tygband med säkerhetsnål eller som "pin". Vi är flera i kåren som tänkte köpa ett och om vi beställer tillsammans så blir det billigare.

Vill du också köpa ett?

Maila MADDEH senast den 1 april så gör jag en gemensam beställning.

Madde

Hjälp oss att SE

Om systematiska våldtäkter som vapen i krig och konflikter.

Lottorna har sedan 2003 verkat för att synliggöra och bekämpa systematiska våldtäkter som vapen i krig och konflikter. I vårt arbete utgår vi från FN:s resolutioner 1325 och 1820. Dessa resolutioner tar bland annat upp vikten av kvinnors närvaro och deltagande i det fredsbyggande arbetet efter en konflikt. Kvinnlig delaktighet när samhällen ska återuppbyggas är nödvändig för att skapa varaktig fred och bygga hållbara demokratiska nationer.

Ögat-nålen kostar 20 kronor och vinsten går oavkortat till utsatta kvinnor i Demokratiska Republiken Kongo. Landet har sedan mitten av nittiotalet varit drabbat av blodiga konflikter och även om fred råder, rent formellt, pågår det fortfarande väpnade strider i de östra delarna. Miljoner människor har dött, hundratusentals är på flykt och uppemot en halv miljon kvinnor har utsatts för systematiska våldtäkter. Det är hemska historier som inte lämnar någon oberörd. Trots detta finns det ändå hopp. Förövare ställs inför rätta och många organisationer gör enorma insatser för att både fysiskt och psykiskt hjälpa drabbade kvinnor och barn. Försäljningen av Ögat-nålen är ett litet steg på vägen att i någon mån bidra till att minska lidandet.

INTERVJUN

Vår egen lotta grundare av WRA Sweden

En av våra många aktiva lottamedlemmar är Barbara Davies, som tagit initiativ till att starta en svensk avdelning av White Ribbon Alliance.

Här en kort intervju med vår egen Barbara.

Ingrid: Hur kom du i kontakt med WRA?

Barbara: Det var kanske ödet. Jag kommer från USA och för att hålla mig uppdaterad om senaste presidentvalet tittade jag på The View, ett tv-program som hålls av Barbara Walters (som jag verkligen beundrar) och Whoopi Goldberg. De diskuterar samtida frågor och bjuder in politiker och andra gäster. I början av programmet berättade Whoopi Goldberg att hon hade varit på White Ribbon Alliance Important Women's Dinner Gala i New York kvällen innan. Hon berättade om WRA och deras arbete för att reducera mödradödligheten. Jag gick in på deras hemsida för att ta reda på mer och då sa det bara klick! Jag kontaktade Generaldirektören Theresa Shaver med budskapet att jag ville starta en WRA-organisation i Sverige. Vi hade telefonmötet, träffades i London i mars och sedan dess har jag arbetat mer än heltid utan lön för att bygga upp verksamheten.

I: Hur går det?

B: Strålande! Några av våra organisationsmedlemmar är Barnmorskeförbundet, Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi och Mama Mia AB. Professor Staffan Bergström, som sitter i vår styrelse, är en av världens främsta experter på mödradödlighet. Christina Jarnald som är barnmorska med expertis kring papperslösa gravida kvinnor sitter också i styrelsen. Vi har flera volontärer och ett bra samarbete med en rad andra organisationer. Alla är välkomna att bli medlemmar – företag, NGO:s, föreningar och enskilda. Medlemskapet är helt gratis och vi delar med oss av vårt material och vår information kostnadsfritt.

I: Hur har du lyckats med detta?

B: Dels är missionen så viktig. Alla blir upprörda när de hör att en kvinna dör varje minut helt i onödan. Dels var tajmingen rätt. Allt stämde och jag vågade hoppa utan att veta var jag skulle landa. Jag brinner för det här och har lagt ner mycket tid på det. Jag brukar beskriva min bakgrund som ett lapp-täcke där många bitar gör en helhet. Det är kanske just för att jag inte tillhörde en etablerad grupp eller organisation som jag har lyckats få dessa organisationer att samarbeta istället för att vi alla jobbar enligt en stuprörsmodell. På så sätt kan vi på ett bättre sätt främja en god mödrahälsa.

MER OM WRA

Dålig mödrahälsa dödar 20 000 människor varje dag

Varje dag dör cirka 1 600 unga kvinnor en mödradöd i världen. Till detta kommer varje dag mer än 10 000 dödfödda och cirka 8 400 dödsfall hos nyfödda som dör som en direkt följd av dålig mödrahälsa och undermålig förlossningsvård. Varje dag skördas alltså cirka 20 000 liv som följd av den dåliga mödrahälsan, totalt per år cirka 7,5 miljoner. Det är fler dödsfall per dag i världen än i aids, malaria och tuberkulos sammantaget (tillsammans cirka fem miljoner).

Långtgående löften om att reducera mödradödligheten har framförts av politiker i decennier men knappast något har hänt. Det femte s k millenniemålet innebär att reducera mödradödligheten med 75 procent, från 1990 års nivå, till 2015. I dag är vi mycket långt ifrån att nå det målet och knappast någon säkerställd minskning alls har skett i de fattigaste länderna. Det skulle krävas en årlig minskning med 5,5 procent för att nå målet. I Malawi tyder de mest aktuella siffrorna på att mödradödligheten fördubblats under de senaste tio åren. Hela 99 procent av världens alla mödradödsfall sker i utvecklingsländerna.

Hur är detta möjligt? Det finns naturligtvis en rad orsaker men vi vill särskilt visa på några faktorer.

I dag råder enighet om vad som måste göras; tillgång till hälsovård för sexuell och reproduktiv hälsa inkluderande preventivmedel och säkra aborter, kvalificerad förlossningsvård för alla och akutsjukvård för alla kvinnor och nyfödda barn med livshotande komplikationer. Att ge alla kvinnor tillgång till denna nödvändiga sjuk- och hälsovård kostar pengar.

WHO har uppskattat att det kostar minst 35-40 USD per person att ha ett hälsosystem med grundlägg-

FAKTA: Vad är White Ribbon Alliance for Safe Motherhood?

White Ribbon Alliance for Safe Motherhood (WRA) är en växande gräsrotsrörelse som vill väcka debatt kring mödradöden och dödligheten bland nyfödda som följd av dålig mödrahälsa. WRA är en internationell koalition bestående av enskilda och organisationer och finns representerad i 150 länder. Etablerade organisationer finns i 15 länder, alla i Afrika och Asien och numera även i Sverige. Målet är att graviditet och förlossning ska vara säkra för alla kvinnor och nyfödda, såväl i utvecklingsländer som i industriländer.

Varför ett vitt band? I vissa kulturer symboliserar den vita färgen sorg och i andra symboliserar den hopp och liv. White Ribbon (det vita bandet) representerar denna dubbla betydelse över hela världen. WRA arbetar inte bara för att ge liv och hopp åt alla kvinnor idag, utan sörjer och minns även de kvinnor som inte överlevde sin graviditet.

Vad gör vi?

- Ökar medvetenheten världen över
- Påverkar lagstiftning
- Mobiliserar samhällen
- Stöder lokala organisationer

MER OM WRA

gande sjukvård till alla. De flesta fattiga länder ligger mycket långt därifrån i dag.

De som drabbas är de fattigaste kvinnorna. En intressant jämförelse är den oerhörda framgången med mobilisering av resurser till kampen mot hiv/aids. I Berlin genomfördes för några år sedan förhandlingar om anslag till den globala fonden mot aids, tuberkulos och malaria och givarsamfundet utlovade 9,7 miljarder USD för perioden 2008-2010. Till skillnad mot mödradödlighet drabbar hiv/aids även rika länder, vilket gör att det har funnits starka lobbygrupper i nord för att satsa resurser.

Dessutom drabbar hiv och aids alla samhällsklasser i de fattiga länderna medan mödradödligheten framför allt slår mot de fattigaste utan röst.

Sverige har en viktig roll att spela och enprocentsmålet för utvecklingssamarbetet är i detta sammanhang betydelsefullt både på grund av de resurser Sverige direkt kan bidra med och på grund av Sveriges roll som ett föredöme för andra länder. Denna åsikt delas inte av alla och det är beklämmande att notera den kritik just mot enprocentsmålet som formulerats på ledarsidor och av tankesmedjor den senaste tiden. Det civila samhället i nord och i syd måste också göra sin röst hörd. Vi får inte låta konservativ moralism sätta dagordningen, utan tydliggöra att dagens höga mödradödlighet är ett oerhört övergrepp mot fattiga kvinnor som vi tillåter fortsätta dag ut och dag in.

Varje minut dör en kvinna och sex nyfödda barn i komplikationer av graviditet eller förlossning och åtta barn föds dödfödda. Av dessa 20 000 dödsfall per dag kan nästan alla förebyggas. Det sker inte och dödsoffrens antal kan liknas vid ett krig i det tysta. Det är vår tids skandal.

Staffan Bergström, professor i internationell hälsa vid Karolinska institutet och specialist inom obstetrik och gynekologi

Christina Jamald är barnmorska med bred internationell erfarenhet och Masters i Social Sciences.

- Förbättrar kvinnors tillgång till nödvändig hälsovård
- Förenar människor över hela världen

Hur kan man hjälpa till?

- Blir medlem! Besök www.whiteribbonalliance.org klicka på get involved, och join us. Då får du vårt medlemsblad, inbjudan till möten och andra aktiviteter.
- Köp en WRA-nål från oss eller på Details butiker och bär den. Vid förfrågan berätta om WRA och mödradödligheten.
- Sälj WRA-nålar! Kontakta oss för mer info.
- Bli engagerad i våra aktiviteter och projekt. Aktuell information hittar du på White Ribbon Alliance Sweden på Facebook.
- Bli informatör genom vår utbildning och informera om WRA inom ditt nätverk
- Ge en gåva till WRA Sweden BG 447 5398.
- Besök oss på Facebook för aktuella händelser.
- Vi håller föredrag. Bjud in oss till din arbetsplats, organisation eller till ditt nätverk.

Har du egna idéer, kontakta oss på info@wrasweden.org. Mödradödlighet berör ALLA!

Barbara